

Spol- och diskdesinfektorer rutin för kvalitetssäkring

Anvisningar för kvalitetssäkring av spol- och diskdesinfektorer

Gods- och instrument avsedda för flergångsbruk ska rengöras och desinfekteras efter användning. Desinfektion med fuktig värme vid 85 - 90° C under cirka en minut är den effektivaste, mest ekonomiska och miljövänligaste metoden för att avdöda mikroorganismer och därmed förhindra smittspridning.

Gods och instrument som ska rengöras och desinfekteras får max ha haft en intorkningstid (= tiden från avslutad användning fram till det körs i desinfektorn) på 2 timmar från slutanvändning till desinfektion (ISO-EN 1588:3)

Vid sterilisering beror resultatet bland annat på antalet mikroorganismer som finns på flergångsartiklar före sterilisering. Därmed måste dessa flergångsartiklar vara högradigt rent innan sterilisering kan utföras.

Utrustningens användning

Utrustningen är avsedd för rengöring och desinfektion av flergångsartiklar i hårt material som tål den höga temperaturen och inte rostar, t ex rostfritt stål, aluminium, plast och glas. Rostigt material ska aldrig köras i maskin eftersom rost kan "smitta" mellan instrument och maskin. Poröst material får aldrig köras i desinfektorerna, värmefördelningen blir felaktig och desinfektionen ofullständig. Överlasta aldrig desinfektorn och följ tillverkarens rekommendationer angående godsets placering ur maskinen.

Personal

Basala hygienrutiner ska tillämpas i alla vård- och undersökningssituationer. Desinfektera alltid händerna innan det rena godset tas ut.

Det finns två olika typer av värmedesinfektorer

Spoldesinfektor

Är avsedd för rengöring och värmedesinfektion av utrustning såsom bäcken, urinflaskor och sugflaskor.

I en spoldesinfektor sker utslag, renspolning och desinfektion (smittrening).

Processstiden är kort, några minuter med fuktig värme. Den är inte avsedd för instrument.

Diskdesinfektor

Saknar utslagsfunktion (jmf hushållsdiskmaskin). I en diskdesinfektor sker både mekanisk rengöring och desinfektion. Processen innefattar sköljning i kallt vatten, diskning och värmedesinfektion i 90° C i 1 min.

Diskdesinfektorn har en längre arbetstid som är nödvändig för rengöring och desinfektion av instrument och komplicerad utrustning som t ex slangar och rörformiga instrument vilka kräver speciella tillbehör för genomspolning. Det är av stor vikt att daglig kontroll och underhåll fungerar för att gods och instrument ska uppnå avsedd renhetsgrad, dvs höggradigt rent.

Gods och instrument som används bland annat för ren rutin skall enbart processas i diskdesinfektor.

Dokumentation/Loggbok

Vid varje desinfektor skall finnas en pärm (loggbok) märkt Kvalitetssäkring av spol/diskdesinfektorer”. Samla i pärmen:

- Alla apparathandlingar t ex bruks- och skötsel anvisning, på svenska
- Dokumentation avseende reparationsarbeten, service och underhåll
- Ev temp- och tidmättningsprotokoll.
- Protokoll för daglig tillsyn – se bilagor för spol- respektive diskdesinfektor
- Produktinformation om de disk- och sköljmedel som används
- Namn på huvudansvarig och medansvariga för att det dagliga underhållet utförs
- Telefonnummer och namn på dem som ansvarar för förebyggande underhåll, validering och service

Använd pärmen vid kommunikation med den tekniska avdelningen. Notera funktionsfelet, ev felkoder samt tidpunkt för felanmälan, signera. Tillkallad tekniker läser detta och skriver in de fel som hittats, samt åtgärder.

Rengöringskontroll

Kontrollera att godset är rent efter varje körning. Godset skall vara synligt rent och får inte kännas kladdigt eller skrovligt. Har godset inte blivit rent trots att daglig kontroll och underhåll utförts kontaktas tekniker för felsökning.

Daglig kontroll och underhåll

Spoldesinfektor

Kontrollera att:

- Dysor / Spolmunstycken är öppna samt att rörliga dysor/spolmunstycken lätt kan rotera
- Visuell kontroll av avlopp, lucka, kammare och packning är fritt och eventuella galler/nät rengjorda
- Dokumentera ev avvikelser/brister i loggboken.
- Datera och signera på listan. Spara i pärmen.
- Om maskinen använder diskmedel, kontrollera att rimlig mängd diskmedel gått åt (sätt streck och datum på dunken)

Diskdesinfektor

Kontrollera att:

- Diskarmarna kan rotera och är rättvända.
- Spolhålen på diskarmarna är öppna och rena på över- och undersida (kan monteras bort för rengöring)
- Insatsen dockar ordentligt mot vattenanslutningen
- Inga föremål fallit ner på botten
- Grovsilen är fri från skräp.
- Rimlig , mängd disk- och eventuellt sköljmedel gått åt (sätt streck och datum på dunken)
- Dokumentera ev avvikelser / brister.
- Datera och signera på listan. Spara i pärmen.

Referenser

Att förebygga vårdrelaterade infektioner. Ett kunskapsunderlag; s 304-318. Socialstyrelsen: 2006.

Handbok för Hälso-och sjukvård. Kapitel: Desinfektion.

<http://www.varldhandboken.se/Texter/Desinfektionsapparatur/Spoldesinfektor/>

Socialstyrelsens författningssamling SOSFS 2007:19. Basal hygien inom hälso-och sjukvården m.m.